

Vergaderjaar 2022–2023

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 878

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 november 2022

Op 10 november jl. heeft uw Kamer twee moties aangenomen (Handelingen II 2022/23, nr. 22, Stemmingen) die zijn ingediend door het lid Ellian (VVD).¹ Na de stemming verzocht het lid Ellian om een brief over de wijze waarop de regering invulling geeft aan de moties. Met deze brief voldoe ik aan dit verzoek.

Ik wil beginnen met het uitspreken van mijn waardering voor de inzet en betrokkenheid van het lid Ellian bij de aanpak van voortgezet crimineel handelen tijdens detentie. We willen hetzelfde: een veiliger Nederland. We delen bovendien het gevoel van ernst en urgentie van maatregelen voor een klein aantal gevaarlijke gedetineerden. Zijn moties dragen bij aan een gevangenisregime dat nog beter is toegesneden op de dreiging die van deze groep uitgaat.

Begrenzing aantal advocaten die vertrouwelijk kunnen communiceren

De eerste motie verzoekt de regering om een gedetineerde die in de Extra Beveiligde Inrichting (EBI) of Afdeling met Intensief Toezicht (AIT) verblijft maximaal twee advocaten toe te staan die bijstand verlenen terzake straf en daaraan gerelateerde zaken.

In mijn brief van 26 september jl. informeerde ik uw Kamer over de spoedige aanpassing van de Penitentiaire beginselenwet (Pbw) met aanvullende maatregelen ter bestrijding van georganiseerde criminaliteit tijdens detentie.² Naar aanleiding van deze motie heb ik besloten om bij deze wetwijziging ook het voorstel op te nemen het aantal rechtsbijstandverleners waarmee deze gedetineerden vertrouwelijk en geprivilegieerd kunnen communiceren te begrenzen tot maximaal twee. Dat wil zeggen dat een gedetineerde die is geplaatst in de EBI of een AIT

¹ Kamerstuk 24 587, nrs. 867 en 868.

² Kamerstukken 29 911, 29 279 en 24 587, nr. 374.

maximaal twee rechtsbijstandverleners mag aanwijzen met wie hij vertrouwelijk contact heeft. Onder contact wordt verstaan het bezoeken van de gedetineerde, het bellen met de gedetineerde en schriftelijke correspondentie.

De begrenzing van de contacten met een rechtsbijstandverlener kunnen helaas niet per direct worden ingevoerd zoals de motie vraagt, maar vergt zoals aangegeven een wetswijziging. Aan deze wetswijziging wordt met spoed invulling gegeven. Zoals aangekondigd verwacht ik dat het wetsvoorstel in het eerste kwartaal van 2023 bij uw Kamer kan worden ingediend.

De frequentie van het aantal contactmomenten tussen de gedetineerden en de twee aangewezen rechtsbijstandsverleners wordt niet begrensd.

Zoveel mogelijk brieven weigeren tussen gedetineerden

De tweede motie verzoekt de regering om zoveel mogelijk brieven tussen twee specifieke gedetineerden te weigeren, tenzij evident is dat er geen sprake is of kan zijn van versluierde communicatie.

Ik kan niet ingaan op individuele casuïstiek. Meer in zijn algemeenheid kan ik zeggen dat voor gedetineerden in de EBI en op een Terroristenafdeling geldt dat alle in- en uitgaande berichten intensief worden gecontroleerd.³ Deze berichten worden ieder afzonderlijk gelezen en beoordeeld. Bij signalen vanuit de politie of het Openbaar Ministerie die aanleiding geven om enigszins te twifelen aan de inhoud worden brieven niet uitgereikt dan wel verzonden. Indien er misbruik van de mogelijkheden om te communiceren wordt vastgesteld, legt de inrichting maatregelen op, bijvoorbeeld door contact (al dan niet met specifieke personen) tijdelijk te verbieden. Aan de controle op versluierde boodschappen wordt naar mijn mening daarmee zo maximaal mogelijk – en in lijn met de motie – invulling gegeven.

Volledigheidshalve merk ik op dat in bovengenoemde wetswijziging een bevoegdheid wordt gecreëerd op basis waarvan ik specifieke en verdergaande beperkingen kan opleggen als er aanwijzingen zijn dat een gedetineerde de contacten die hij met de buitenwereld heeft gebruikt voor ernstig intimiderende of levensbedreigende activiteiten. Denk hierbij aan het volledig stilleggen van telefooncontacten of het in zijn algemeenheid verbieden van schriftelijke correspondentie met bepaalde personen.

De Minister voor Rechtsbescherming,
F.M. Weerwind

³ Communicatie met geheimhouders is hiervan uitgezonderd.